

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: BN-3Ps/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3222200539
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Bebjaková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3222200539.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Michaelou Bebjakovou, vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, štátneho občana SR, zastúpeného procesným opatrovníkom: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, štátny občan SR, o návrhu navrhovateľky: B. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, štátna občianka SR, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, taktó

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony u A. B., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, trvale bytom C. D. E. XXX, tak, že tento nie je spôsobilý vykonávať akékoľvek majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnutel'ný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet, nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, liečení, hospitalizácii, nie je spôsobilý konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami a nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami.

II. A. B., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, sa ustanovuje opatrovník v osobe jeho brata C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, ktorý ho bude zastupovať v rozsahu obmedzení jeho spôsobilosti na právne úkony, spravovať jeho majetok a ak nejde o bežné veci, je na nakladanie s jeho majetkom potrebné schválenie súdu.

III. Opatrovník je povinný riadne vykonávať funkciu a dbať na pokyn súdu a je povinný najmenej dvakrát ročne k 30.06. a k 31.12. podávať správu súdu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

IV. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 17.05.2022 sa navrhovateľka domáhala čiastočného obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u A. B., nar. XX.XX.XXXX. Uviedla, že A. B. trpí duševnou chorobou – akútnou paranoidnou schizofréniou s atakmi a inými duševnými poruchami. Jeho stav je chronický, vzhľadom k postojú voči svojej chorobe s negatívnou prognózou. Trpí halucináciami a bludmi. So psychiatrom dlhodobo nespôlupracuje, neužíva predpísané lieky, požíva alkohol a návykové látky. V dôsledku nedodržiavania liečby sa jeho duševný zdravotný stav neustále zhoršuje. V minulosti sa opakovane liečil v psychiatrických ústavoch, avšak z jeho strany dochádzalo k svojvoľným odchodom, pričom po prepustení prestal s liečbou. Je podmienenčne odsúdený v skúšobnej dobe. Po poslednom prepustení z nemocnice sa na kontrolu k obvodnému psychiatrovi už nedostavil. Na podpisy k probačnému a mediačnému úradníkovi nechodí. Je nekritický k svojej chorobe a agresívny. Navrhovateľka má obavu o jeho ale aj svoje zdravie a majetok. Obmedzením spôsobilosti A. B. na právne úkony by mohol súdom ustanovený opatrovník vykonávať za neho právne úkony, napr. v oblasti

zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Zároveň by sa zabránilo, aby došlo k zneužitiu a podpísaniu akýchkoľvek zmlúv. A. B. nie je schopný robiť právne úkony, chápať zmyslu a významu právnych úkonov, zabezpečovať starostlivosť o seba, svoje zdravie, výživu, nie je schopný zastupovať sa voči tretím osobám ani spravovať svoj majetok. Za opatrovníka navrhla ustanoviť jeho brata C. B., ktorý s ustanovením za opatrovníka A. B. súhlasí.

2. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3Ps-4/2022-10 zo dňa 23.05.2022, právoplatného dňa 17.06.2022 súd ustanovil A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX za procesného opatrovníka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX.

3. Súd na nariadených pojednávaniach vykonal dokazovanie výsluchom procesného opatrovníka, znalca MUDr. Svetozára Drobu, svedka C. C. G. a oboznámením listinných dôkazov, a to: návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony č.l. 1-4, lekárske správy č.l. 5-7, súhlas s ustanovením za opatrovníka č.l. 8, uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3Ps/4/2022-10 zo dňa 23.05.2022, ppl. 17.06.2022 č.l. 10, znalecký posudok č.l. 37-50, úradný záznam č.l. 75 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

4. Procesný opatrovník, na pojednávaní po zákonom poučení uviedol, že brat A. bol v období posledných dvoch rokov hospitalizovaný kvôli svojmu psychickému stavu minimálne päť krát, vždy to bolo proti jeho vôli na odporúčanie ošetrojúceho lekára vzhľadom na informácie, ktoré boli ošetrojúcemu lekárovi poskytnuté od rodiny a obdobne. Je absolútne nekritický voči svojej chorobe, odmieta sa liečiť, odmieta prijať to, že je vážne psychicky chorý. Má takisto predpísané lieky, kt. vôbec neužíva, to je ten najväčší problém. Brat má bludy, dá sa to nazvať, že je nepríčetný, poruchy spracovania reality, naposledy vravel, že u nás na záhrade je vlk a že mu niekto strieľa po aute, potom má rodina strach o jeho zdravie, ale aj o naše zdravie. V minulosti sa v stave takýchto bludov správal aj agresívne. Po jeho hospitalizáciách v niektorých prípadoch sa krátkodobo jeho stav zlepšil, niekedy ani po hospitalizácii nebol jeho stav úplne v poriadku. Vždy po hospitalizácii sa má hlásiť u ošetrojúceho psychiatra, kde má pokračovať v liečbe, čo on však nikdy nespraví. Vzťah k bratovi má dobrý, problém s komunikáciou má brat A., on má však problém s komunikáciou viac menej so všetkými osobami v jeho okolí. Návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony podávala matka A. B.. Napríklad po poslednom prepustení v podstate odmietal jesť, veľmi schudol, báli sme sa o jeho zdravotný stav. On viac menej nie je schopný pracovať, preleží v podstate celý deň, nepodieľa sa ani na domácich prácach. Hygienu si sám vie zabezpečiť. Poberá invalidný dôchodok, ale finančne mu musí vypomáhať rodina. Dôchodok preberie, následne ho dá mame, niekedy ho preberie mama, ale z toho dôchodku nie je možné zabezpečiť ani jeho základné potreby. Podľa názoru procesného opatrovníka nie je jeho brat schopný konať pred úradmi, nemyslí si, že je na to spôsobilý, alebo do budúca bude. Viac – menej nespolupracuje so žiadnymi lekármi. Aktuálne chodí na injekcie do Centra duševného zdravia, ale nechodí pravidelne, zvykne chodiť mimo času, mimo objednané termíny. To už berú ako samozrejmosť. Lieky neberie, len občas, keď si chce pospať. Teraz má lepšie obdobie, je celkom dobre zaliečený, ale z rozhovoru s ním je zrejmé, že je duševne chorý. Stihol už popredať aj nejaké majetky, ktoré boli na neho, pod cenu. Už s tým nič nemôžu spraviť. Stále trvá na tom, že v prípade obmedzenia spôsobilosti je ochotný vykonávať funkciu opatrovníka svojmu bratovi. V spoločnej domácnosti s ním nežije, ale je s ním v dennom kontakte. Brat žije s matkou a otcom. Brat je utiahnutej povahy, nemajú vzájomne zlý vzťah. Teraz ho napríklad bral do mesta, lebo už nemá vodičské oprávnenie, zobrali mu ho. Chodil na aute bez značiek s tým, že on tam ŠPZ nepotrebuje. Vie, že konzumuje marihuanu. Občas si vypije, ale nie je to na dennej báze. Vtedy je tichší. Najhoršie je to, keď neberie lieky, nechodí na injekcie, vtedy má bludy.

5. Svedok C. C. G. po zákonom poučení na pojednávaní uviedol, že pán B. je u nich evidovaný, naposledy bol u nich niekedy vo februári 2022 po prepustení z nemocnice. So zariadením nespolupracuje, nechodí, nedodržiava liečebný režim. Nedodržiavanie liečebného režimu pri jeho diagnóze ohrozuje či už jeho osobu, potencionálne aj jeho okolie.

6. Znalec MUDr. Svetozár Droba po zákonom poučení na pojednávaní uviedol, že trvá v plnom rozsahu na písomne vypracovanom posudku, pokiaľ je informovaný, stále je v starostlivosti nášho pracoviska. Najdôležitejšie obmedzenie je, že nesmie rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, ale všetky tie ostatné obmedzenia treba brať do úvahy a treba to vysloviť ako je to v ZP uvedené v bode 3. Mohlo by sa stať, že by vzhľadom na to, že je duševne chorý a jeho kontakt s realitou napriek liečbe a napriek tomu, že v súčasnosti je jeho stav kompenzovaný, v primeranej podľa možností liečby remisii, teda nemanifestujú sa psychotické choromyselné prejavy najmä v jeho vnímaní a myslení. Pretrváva a liečbe

je rezistentná (vzdorujúca) tzv. anozognózia, čiže absencia náhľadu na chorobu a preto je potrebné aby bol kontrolovaný, čo sa týka liečenia. Pokiaľ spolupracuje pri psychiatrickom liečení, je jeho stav taký ako hovorí, ale obmedzenia v odpovedi na otázku č. 3 v závere ZP považuje za preventívne, nakoľko predsa len tá duševná choroba je u neho prítomná a jeho nazeranie na reálny svet je významne narušené. Súčasný stav medicínskej vedy všeobecne a psychiatrie zvlášť, ale i mnoho 10 ročné skúsenosti znalca, nedávajú veľmi priaznivý predpoklad do budúcnosti, i keď veda stále napreduje, ale zatiaľ takú možnosť či už medikácie alebo psychologického, psychoterapeutického ovplyvňovania, ktoré by túto chorobu vyliečili, nepoznáme. Podľa jeho vedomostí dotknutá osoba nesúhlasí s obmedzením spôsobilosti na právne úkony. K navrhovanému opatrovníkovi, bratovi C. B., nemá dotknutá osoba negatívny vzťah, on má negatívny vzťah k tomu, že má byť obmedzený. Následne doplnil, že na základe toho, čo tu bolo povedané a na základe toho, že pozbavená osoba sa odmieta zúčastniť tohto konania je jasné, že ten jeho duševný stav je taký, ako je to popísané v znaleckom posudku. Kardinálnym príznakom jeho ochorenia je anozognózia - absencia akéhokoľvek náhľadu na vlastný zdravotný stav, na vlastné duševné ochorenie. On je presvedčený o tom, že je duševne zdravý a psychopatológiu s ochorením spojenú najmä štruktúrne a obsahové poruchy myslenia, hyperevidentne považuje za realitu. Keďže je pod viac menej pravidelnou medikáciou deponným neuroleptikom, je schopný v rámci možnosti sociálne fungovať a existovať. Znalec nepozná taký právny úkon, ktorého by bol on schopný. Všetky finančné prostriedky, ktoré by mal k dispozícii minie na nezmyselný účel. Najdôležitejšie obmedzenie je rozhodovanie o svojom zdravotnom stave, ktorého vôbec nie je schopný. Odporúča rozhodnutie súdu mu doručovať, aby sa nebúril v niektorých prípadoch.

7. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou na pojednávaní uviedla, že navrhuje, aby bol A. B. v rozsahu znaleckého posudku obmedzený v spôsobilosti na právne úkony.

8. Zo znaleckého posudku č. 26/2023 zo dňa 04.02.2023 vyplýva, že vyšetrovaný A. B. trpí závažnou procesuálnou duševnou chorobou v zmysle choromyselnosti – paranoidnou schizofréniou. Toto ochorenie za súčasného stavu medicínskej vedy nie je len prechodného charakteru. Jeho liečiteľnosť závisí od spolupráce pacienta a jeho schopnosti získať kritický náhľad na ochorenie, čo u posudzovaného absentuje, on je schopný konať, správať sa v rodine, na verejnosti a spoločnosti prinajmenšom od roku 2007, len pod nepretržitou kontrolou zo strany inej osoby. Vyšetrovaný nie je schopný vykonávať majetkovoprávne a dedičské úkony – uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnutelný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet. Najmä nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, liečení, hospitalizácii, je spôsobilý volebného práva, nie je spôsobilý konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami, je spôsobilý zúčastniť sa súdneho pojednávania, nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami. Je spôsobilý na volebné právo. Vyšetrovaný je schopný chápať zmysel súdneho konania v intenciách svojho reziduálnou postprocesuálnou psychotickou narušenosťou myslenia a uvažovanie, je možné ho vypočuť, nemožno mu doručovať písomnosti, nie je schopný pochopiť ich obsah. Napriek tomu znalec považuje za vhodné posudzovanému rozhodnutie vo veci doručiť vzhľadom na jeho schopnosť sociálne fungovať pod kontrolou.

9. Z predložených lekárskejších správ vyplynulo, že dotknutá osoba bola opakovane hospitalizovaná v Odbornom liečebnom ústave psychiatrickom, n.o. Predná Hora v dôsledku poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím viacerých návykových látok, a to na viaceré psychiatrické diagnózy.

10. Z úradného záznamu spísaného zákonnou sudkyňou dňa 02.05.2023 vyplýva, že dňa 02.05.2023 vykonala zákonná sudkyňa úkon vzhľadnutia v zmysle § 243 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku. A. B. bol vzhľadnutý v pojednávacej miestnosti č. 3 tunajšieho súdu, kde bol menovaný predvedený príslušníkmi OO PZ Bánovce nad Bebravou v inej trestnej veci (sp. zn. 0T/13/2023). Súd dotknutú osobu vzhľadol a od jej výsluchu upustil, vzhľadom na závery znaleckého posudku vypracovaného v konaní, ako aj vyjadrenie znalca na pojednávaní a aj s poukazom na to, že dotknutá osoba sa na predvolania súdu na tento opakovane nedostavuje a doterajšie pokusy o jej vzhľadnutie (cestou ambulancie MUDr. Kobidu – psychiatra dotknutej osoby) neboli úspešné. A. B. sa k predmetu veci vyjadril, že žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, kde sa stará o celú domácnosť. Uvádza, že matka vystrkuje rožky, lebo on sa nakomplet o všetko v domácnosti staral, či drevo, či kúrenie a chcela by, aby to tak pokračovalo. Vie že rodina by mala záujem na obmedzení jeho spôsobilosti konať (z jeho postoja k veci bolo zrejmé, že s tým nesúhlasí). On je ale Nemeč a nemá sa o čom so sudkyňou na túto tému čo rozprávať. Opakovane zdôrazňoval, že je Nemeč a odchádza do Nemecka.

11. Podľa § 10 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

12. Podľa § 10 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

13. Podľa § 10 odsek 3 Občianskeho zákonníka, súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

14. Podľa § 27 odsek 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

15. Podľa § 231 Civilného mimosporového poriadku v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

16. Podľa § 240 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

17. Podľa § 243 odsek 1 - 3 Civilného mimosporového poriadku súd vylúčne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vylúčne ju súd vždy.

18. Podľa § 248 odsek 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

19. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

20. Podľa § 274 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

21. Podľa § 275 Civilného mimosporového poriadku súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

22. Podľa § 250 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

23. Podľa § 93 vyhlášky MS SR zákona č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že A. B. trpí závažnou procesuálnou duševnou chorobou v zmysle choromyselnosti – paranoidnou schizofréniou, ktoré ochorenie nie len prechodného charakteru. Liečiteľnosť závisí od spolupráce pacienta, čo v danom prípade absentuje. V dôsledku

uvedenej duševnej choroby posudzovaný nie je schopný rozhodovať o svojom zdravotnom stave, liečení, hospitalizácii, umiestnení v príslušnej inštitúcii, je neschopný hospodáriť s finančnými prostriedkami, uzatvárať finančné transakcie, vybavovať svoje záležitosti na úradoch. Súd dotknutú osobu vzhľadom a od jej výsluchu upustil, vzhľadom na závery znaleckého posudku vypracovaného v konaní, ako aj vyjadrenie znalca na pojednávaniach a aj s poukazom na to, že dotknutá osoba sa na predvolania súdu na tento opakovane nedostavuje, všetky pokusy o jej vzhliadnutie (cestou ambulancie MUDr. Kobidu – psychiatra dotknutej osoby) neboli úspešné, pričom úkon vzhliadnutia súd vykonal v budove tunajšieho súdu, kde bola dotknutá osoba predvedená príslušníkmi OO PZ Bánovce nad Bebravou v inej (trestnej) veci. Vzhľadom na zistenú duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodného charakteru, súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony u A. B. v súlade so závermi znaleckého dokazovania tak, že A. B. nie je spôsobilý vykonávať majetkovoprávne a dedičské úkony – uzatvárať kúpne zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnuiteľný a nehnuteľný majetok na iné osoby, kýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet; najmä nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, liečení, hospitalizácii, konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami, nie je schopný samostatne hospodáriť s financami. Je spôsobilý na volebné právo.

25. Zároveň súd v súlade s § 231 Civilného mimosporového poriadku a § 272 Civilného mimosporového poriadku rozhodol i o ustanovení opatrovníka A. B., a to v osobe jeho brata – C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, ktorý s ustanovením za opatrovníka súhlasí, svoj vzťah k posudzovanému hodnotí ako dobrý a býva s ním v spoločnej domácnosti. Súd súčasne v súlade s § 93 Vyhlášky č. 543/2005 Z. z. uložil opatrovníkovi povinnosť podávať správy o A. B. o nakladaní s jeho majetkom, a po skončení funkcie, aj záverečný účet o správe jeho majetku.

26. O náhrade trov štátu súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého trovy dôkazov platí štát.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Prievidza. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Žiline. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bol rozsudok vydaný.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie

nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie nemôže podať ten, kto sa ho vzdal.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.